

Cum citim, cum vorbim, cum scriem ..românește (6)

TEODOR PANDREA

In limita spațiului alocat nouă pentru problemele de limbă, și în acest număr vom evidenția greșelile pe care le fac unii vorbitori, când folosesc anumite cuvinte cu ale căror *sensuri* nu sunt familiarizați îndeajuns, nu le cunosc înțelesul întru totul, și, atunci, – animați de dorința de a fi „în rând cu lumea”, de a-i impresiona pe ascultători (sau cititori), de a vorbi „elevat”, „modern”, într-o limbă română „modernă” (zic ei!) – greșesc grav.

Să luăm spre exemplificare verbul „A EXPUNE” folosit și reflexiv „A (se) EXPUNE”. „*Fraților*, zice predicatorul nostru, *să-i expunem pe oameni la Evanghelie, dacă vrem să-i câștigăm pentru Hristos*”.

Dintre cele patru *sensuri* pe care le dă DEX-ul acestui cuvânt, cel de al treilea (cu acest sens îl folosesc cei care calchiază după engleză) este: „A pune (pe cineva) sau a se afla într-o situație periculoasă”. Altfel spus „a-i expune pe oameni la Evanghelie” înseamnă „a-i supune pe oameni, fără rost, la primejdii”.

Mai adăugăm faptul că acestora, care își expun cunoștințele teologice, folosind astfel de „superbii” lingvistice, nu le place cuvântul „propovăduiți” din traducerea românească a lui Cornilescu, și atunci îl înlocuiesc cu „a expune”.

De bună seamă că ar fi putut formula gândul sau ideea altfel, tot românește, chiar dacă nu folosește cuvântul din Scriptură, și să păstreze pe „a expune” (cu sensul de „a prezenta”), dacă le este atât de drag: „Mergeți și *expuneți-le* oamenilor adevărurile Evangheliei, dacă vreți să-i *atrageți* la Hristos”.

Am înlocuit și pe „a-i câștiga (pe oameni) pentru Hristos”, cu „a-i atrage la Hristos”, deoarece socotim că oamenii nu sunt obiecte care să poată fi câștigate ca la „Loto”.

De aici înainte vom folosi semnul ≠, luat din matematică, pentru a arăta că „membrul stâng” (= propoziția, locuțiunea, expresia) nu este egal cu „membrul drept”.

Iată acum un alt exemplu, în care verbul în discuție – „a expune” – este folosit într-un context potrivit și, atenție!, cu **sensul** potrivit: „Unii creștini *se expun* ore în șir mașinării electronice cu imagini (...) lăsându-și capacitatea de gândire să amortească neîncetat și alimentându-se cu toată acea murdărie servită atât de fermecător (cochetarea cu adulterul și desfrâul cu orice fel de duh necurat filosofico-ideologic, laolaltă cu toate perversitățile, ocultismele și satanisme posibile)” – *citată dintr-o revistă creștină*.

Alte cuvinte din categoria celui mai sus discutat: „A ALEGE”, „A HOTĂRÎ”, „A PORUNCI”, „A ZICE”, „A COMANDA”.

La o privire atentă, aceste cuvinte sunt *sinonime*, adică au aproximativ același înțeles, dar formă diferită. Spunem că au aproximativ același înțeles, fiindcă se pot substitui unul prin altul într-un context dat, fără ca valoarea de ansamblu a mesajului să se schimbe.

Atunci, însă, când folosim aceste cuvinte în predică, referindu-ne la oricare dintre persoanele Sfintei Treimi, nu-i permis să le folosim la întâmplare, alegând pe oricare dintre ele și punându-l în locul celuilalt.

Așadar, „A ALEGE” ≠ „A HOTĂRÎ”, după cum „A PORUNCI” ≠ „A ORDONA”, și nici „A ZICE” ≠ „A COMANDA”, atunci când este vorba de Dumnezeu.

În Genesa 1 apare verbul „A ZICE”, repetat în fiecare dintre versetele indicate mai jos: „Dumnezeu **A ZIS**: «Să fie lumină» (v.3) (...) «Să fie o întindere de ape» (v.6) (...) «Să se strângă la un loc apele» (v.9) (...) «Să dea pământul verdeață» (v.11) (...) «Să fie niște lumina-tori» (v.14) (...) «Să mișune apele de viețuitoare» (v.20) (...) «Să dea pământul viețuitoare după soiul lor» (v.24).

Toate, deci, au fost create prin porunca lui Dumnezeu; „a zis” este sinonim aici cu „a porunci”. La cuvântul Său creator, toate întru ființă au stat. În versetul 26 din același capitol 1 ni se spune că Dumnezeu „A ZIS”: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră”. Aici verbul „a zis” nu mai e sinonim cu „a porunci”, ci mai degrabă cu „S-a sfătuit cu Sine Însuși”, adică s-a ținut sfat în cadrul Treimii, cu celelalte Persoane din Dumnezeire.

Am auzit spunându-se că „Dacă Iuda nu l-ar fi vândut pe Isus, atunci Dumnezeu Tatăl ar fi pus în funcțiune **planul B** și tot ar fi găsit până la urmă **soluția** pentru mântuirea omenirii”.

Nu-i așa că vă este cunoscută exprimarea aceasta, stimați cititori?! E simplu: un popor războinic are generali viteji, buni strategii care făuresc un plan de bătaie, planul A, pentru un război pe care, evident, îl vor câștiga. Și, pentru că sunt înțelepți, chiar dacă au cel mai performant armament inventat de mintea omului, pregătesc și un plan B. Corect, nu? În cazul în care nu merge cu planul A, pun în aplicare, imediat, planul de rezervă, planul B.

Numai că Dumnezeu nu e ca un ofițer și nici nu e asociatul

nostru, așa cum Îl prezintă unii – „*Duhul Sfânt, asociatul meu*”. A se observa din titlul acestei cărți (există o carte cu acest titlu) că nici măcar nu suntem noi asociații lui Dumnezeu - Duhul Sfânt, ci El este asociatul nostru!!? Prin urmare, fiindcă „El e asociatul meu”, nu invers, înseamnă că eu dețin controlul.

„A IMORTALIZA”, „IMORTALIZARE”

Acest cuvânt este folosit adesea total neinspirat, în contexte în care s-ar potrivi „A FI NEMURITOR” (= A DEVENI NEMURITOR) și „NEMURIRE”.

Exemplu: „În 1950 Dinu Lipatti susține un concert pe care un amator îl IMORTALIZEAZĂ pe bandă de magnetofon”.

În acest exemplu folosim acest cuvânt pentru că n-avem cum să zicem altfel, nu putem spune „ÎL NEMUREȘTE”, dar atunci când predici să spui „IMORTALIZAREA sufletului” pentru „NEMURIREA sufletului”, un cuvânt bine așezat în vocabularul biblic românesc, ni se pare fără noimă.

Mai nou am auzit rostită cu aplomb următoarea frază: „Păcatul are această putere de-a ne **CONFUZA mintea**. La fel și Diavolul are această putere să ne **CONFUZEZE mintea**”. Zadarnic s-ar strădui cineva să caute acest cuvânt în **DICȚIONARELE** limbii române, pentru că nu-l va găsi!

Dacă va voi Domnul, vom continua într-un alt număr cu „**EXPRESII ȘI LOCUȚIUNI CALCHIAȚE**”.

Biserica „Elim” – Timișoara

Un nou botez în apă

31 octombrie 2010. O frumoasă zi însoțită de toamnă. Serviciul divin a început cu o oră de rugăciune în care frații Pavel Mezei și Daniel Tecar au folosit îndemnul Psalmului 51.

Fratele pastor Dumitru Moț a înălțat o rugăciune către cer, prin care a cerut ca Tatăl Ceresc să binecuvânteze întreaga lucrare privind botezul nou testamental în apă a celor 65 de candidați.

Prima parte a serviciului divin a fost împodobită cu cântările corului de copii, ale fanfarei, ale corului bisericii, precum și ale unor tineri din rândul candidaților pentru botez.

Un cuvânt special pentru candidații de botez l-a avut pastorul Ioan Pitic de la Biserica Penticostală de limba română din Suedia.

Despre botezul în apă și semnificația lui, a vorbit pastorul Petrică Vrăbioru, de la Biserica Penticostală din Suceava, folosind textul de la Faptele Apostolilor 16.25-34.

Botezul în apă a fost oficiat de către pastorii Dumitru Moț și Ștefan Criste.

CORNELIUS MERCA & ONISIM MIHĂILĂ

